

Kamperen in zuidwest POLEN? Natuurlijk wel!

**Een overzicht van een aantal campings en bezienswaardigheden in
het zuidwesten van Polen**

Evert van Beilen

voorwoord

Tot mijn verbazing heb ik de afgelopen jaren gemerkt dat veel Nederlanders de weg naar Polen om hun vakantie als kampeerder door te brengen nog steeds niet hebben gevonden. Zelf kom ik sinds 1983 vrijwel elk jaar in Polen en ik kan niet anders zeggen: met erg veel plezier.

Als ik met Nederlanders in gesprek raak over dit mooie land, hoor ik vaak dezelfde vooroordelen: slechte wegen, geen €'s maar Złoty's als betaalmiddel zodat je moet omrekenen en dat is lastig!, overal mafia op straat, dronken chauffeurs, gevaarlijke situaties op de weg, weinig winkels en nog veel meer beren op de Poolse weg.

Niets van dat alles is waar. Er zijn inderdaad tijden geweest, lang geleden, dat sommige genoemde punten klopten, zoals slechte wegen en weinig winkels in de dorpen en steden, maar dat is écht verleden tijd.

De doorgaande wegen zijn nu prima, de tolwegen (płatna) zijn van zeer goede kwaliteit, te vergelijken met of zelfs soms beter dan de Nederlandse wegen. En winkels, zeker de kolosale als Leclerc en Carrefour, zijn er voldoende met een ruimere sortering dan bij ons. Mafia en dronken chauffeurs ben ik nog nooit tegengekomen en ach, bedragen in Złoty's omrekenen naar €'s, dat went snel.

Afgelopen zomer (2022) hebben mijn vrouw en ik een rondje door het zuidwesten van Polen gedaan en 53 campings bezocht: het betrof een campinginspectie voor Campingnavigator, een moderne campingorganisatie met een prima platform om ca. 7.900 campings in Europa te vinden. Sinds 2012 vervaardigt Campingnavigator geen boeken, catalogi of campinggidsen meer, maar wordt er uitsluitend digitaal gewerkt. Uitzondering hierop zijn de themagidsen en de volledig gratis te downloaden campingoverzichten van alle Europese landen. Kijk maar eens op de website!

2

De website van Campingnavigator is een helder, overzichtelijk en gebruiksvriendelijk instrument die door enkele miljoenen mensen jaarlijks wordt geraadpleegd om zo hun vakantie thuis voor te bereiden: **campingnavigator.com**. Je kunt natuurlijk deze website ook op je mobiele telefoon gebruiken.

De beste 31 campings heb ik tijdens de inspectie geselecteerd en in dit boekje opgenomen. Tevens worden er enkele bezienswaardigheden vermeld. Genoemde prijzen en tarieven zijn van augustus 2022.

enkele 'gekke letters'

ł: het Poolse alfabet kent een paar letters die wij niet hebben. De vreemdste voor ons is de letter **ł**, die lijkt op een **l** met een schuin streepje. Begrijpelijk is het dan ook dat we die letter gemakshalve maar uitspreken als een **l**. Je hoort dan [zlottie] als je het over het Poolse geld hebt en [płatna] als je een verkeersbord ziet waarmee de tolgeweg wordt aangeduid. De uitspraak van de **ł** is: [w]. Het wordt dus [zwottie] en [pwatna] als je de woorden juist wilt uitspreken.

ą: de '**a met een cedille**' wordt uitgesproken als [ong]. De naam van het stadje Elbląg in het noorden van Polen spreek je dus niet uit als [elblag], maar als [elblong]. De achternaam Dąbrowska (voor een vrouw) of Dąbrowski (voor een man) spreek je uit als [dongbrowska] en [dongbrowski].

Ó: de 'o met een streepje' spreek je uit als de Nederlandse [oe]. De plaatsen Bolków en Kraków heten dus niet [bolkof] en [krakof] (of nog erger Krakau nog steeds op zijn Duits!), maar gewoon [bolkoef] en [krakkoef]. De plaats Bąków spreek je uit als [bongkoef].

Ę: De 'e met een cedille' spreek je langgerekt uit als in het Nederlandse woordje 'eng'. De naam van de bedevaartsplaats Chęstochowa spreek je dus uit als [tsengstogowa].

ŕ: in veel woorden waar je je tong zou kunnen breken over de letter **r** op een onmogelijke plek in het woord, spreek je hem gewoon niet uit! Zo is de plaatsnaam Przemyśl in het zuiden van Polen 'op z'n Nederlands' niet uit te spreken als je geen letters wilt overslaan. Op mijn vraag aan Poolse vrienden hoe je in vredesnaam [perzemiesel] moest uitspreken, luidde lachend het antwoord: gewoon [psemmies]!

C: een c is geen gekke letter, maar die spreek je altijd uit als [ts]. Azijn is ocet [otset]. Wrocław is niet [woklaf], maar [wrotswaf].

brandstof

Benzine en diesel zijn veel goedkoper in Polen dan in Nederland. In augustus 2022 was de dieselprijs 30-35 cent per liter goedkoper. Voor benzine gold hetzelfde. Diesel staat bij de pomp aangeduid met ON. Vaak, bij moderne tankstations, staat het woord 'DIESEL' erbij vermeld, zodat je je niet kunt vergissen.

geld

De munteenheid in Polen is de złoty. De koers in augustus 2022 was 4,75, wat betekent dat € 1,00 overeenkomt met zł. 4,75 en dat zł. 1,00 ongeveer € 0,21.

Pinnen kan in heel veel situaties bij winkels en tankstations, maar houd er rekening mee dat de bank voor elke pintransactie kosten (€ 2,50 à € 3,00) rekent. Als je veel pint, kunnen die transactiekosten dus flink oplopen. Handiger is het om bij een bank-o-mat 'nog ouderwets' geld uit de muur te halen, bijvoorbeeld zł. 1000,-- zodat je (1000:4,75) ca. € 210,-- hebt voor contante betalingen.

campings

In dit boekje vind je campings in Polen waar de gemiddelde kampeerder uitstekend terecht kan. Het zijn alle campings die ik aanbeveel voor mensen die de lat niet te hoog leggen en geen toepisen stellen. De overnachtingsprijzen (omgerekend naar euro's) zijn gebaseerd op 2 volwassenen, een kampeermiddel met elektriciteit en staan aangegeven met een kleuren-code:

- voor campings met een tarief tot € 18,--,
- voor campings die rond de € 20,-- vragen en
- rood voor campings die meer dan € 22,-- rekenen voor een overnachting.

 Bij campings waar de communicatie in het Nederlands mogelijk is, heb ik dat met een Nederlands vlaggetje aangegeven.

Reserveren van een overnachtingsplek hoeft vrijwel nergens.

namen van steden

Vaak hoor je nog stadsnamen gebruikt worden die stammen uit de tijd dat Polen onder Duits beheer stond. Ik heb ervoor gekozen stadsnamen als Warschau, Krakau en Breslau te schrijven zoals ze nu in Polen worden gebruikt: Warszawa, Kraków en Wrocław. Voor één plaatsnaam moet ik een uitzondering maken, nl. Auschwitz i.p.v. Oświęcim. Auschwitz is niet alleen de Duitse benaming van het stadje Oświęcim, maar is tevens het ingeburgerde begrip geworden voor de naam van het concentratiekamp.

de Poolse keuken

Een viertal gerechten moet je beslist eten als je in Polen bent:

luxe variant in een brood

- *zurek*: Zure roggesoep is een soep van gezuurd roggemeel (vergelijkbaar met zuurdesem) met vlees. Het vlees bestaat meestal uit gekookte varkensworst, stukjes gerookte worst, bacon of ham. Een half ei in je bord ontbreekt meestal niet. Het is een echt Pools gerecht. De luxe uitvoering ervan bestaat uit een uitgehold brood gevuld met soep.

- *barszcz*: is een soep die veel gegeten wordt in Slavische landen, met name in Rusland, Polen, Oekraïne en Wit-Rusland. Het werd in juli 2022 door de UNESCO erkend als een oorspronkelijk Oekraïens gerecht. Barszcz behoort tot de groentesoepen en wordt gemaakt van rode biet, ui, runder- of varkensbouillon met vlees en zure room. Deze basisingredienten kunnen worden aangevuld met kool, wortelen, dille en knoflook. Er bestaan warme en koude barszcz. De warme variant wordt het meest gegeten. De koude variant smaakt 's zomers, als de temperaturen oplopen, fantastisch.

- *pierogi*: Pierogi is een deeggerecht, dat vooral gegeten wordt in Polen, Wit-Rusland, Rusland, Oekraïne, de Baltische landen, Slowakije, Tsjechië en andere Slavische landen, maar gelijksoortige gerechten bestaan ook in Finland en Centraal-Azië en in de joodse keuken. Pierogi werden aanvankelijk gegeten bij feestmaaltijden. In de 21e eeuw worden ze dagelijks als voorgerecht, als hoofdgerecht of als nagerecht gebruikt. Het is een culinair concept afkomstig uit China, dat waarschijnlijk in de dertiende eeuw Polen bereikte.

De vulling van pierogi bestaat gewoonlijk uit kwark, gehakt, spek,

aardappelen, witte kool (of bloemkool), spinazie, kip, uien, champignons of witte boerenkaas. Ook worden verschillende fruitsoorten als aardbeien, bessen en appels gebruikt.

In Polen zijn het populairst:

- pierogi ruskie: met aardappel, ui en witte kaas
- pierogi z serem: met zoete witte kaas
- pierogi z kapusta i grzybami: met zuurkool en paddenstoelen

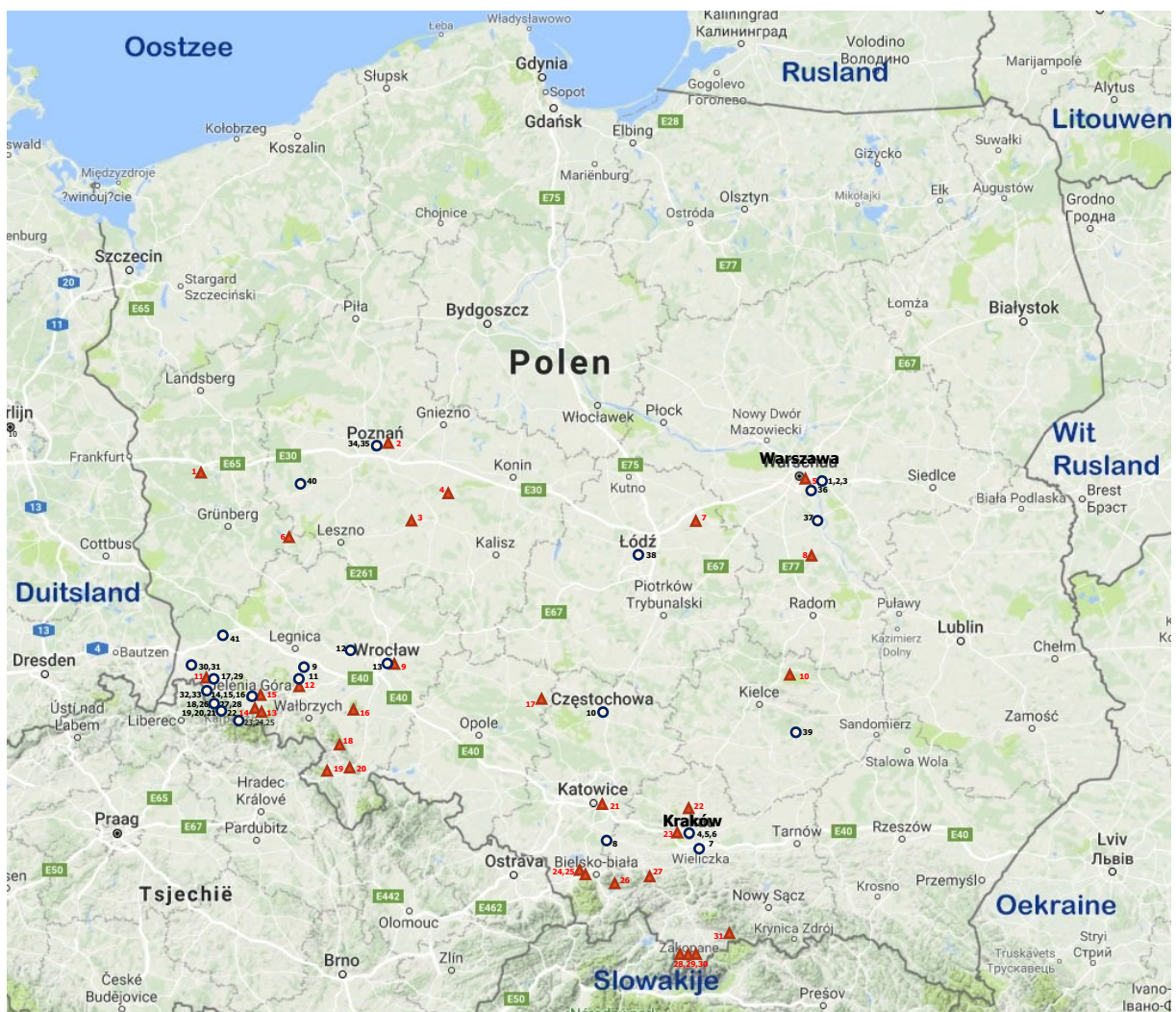
- *bigos*: Bigos is een traditioneel Pools en Litouws gerecht. Het is een jachtsotel (stoofpot) van witte kool, zuurkool, wortels, ui, (gedroogde pruim) en verschillende soorten vlees, zoals Poolse worst, rundvlees, varkensvlees, spek, lamsvlees en/of wild. Bij voorkeur een mix van verschillende vleessoorten, dus varkensvlees én rundvlees én lam). Het geheel wordt gekookt met kruiden, zoals

zout, zwarte peper, echte marjolein, laurier. Het wordt geserveerd met gekookte aardappelen, aardappelpuree of (Pools) brood.

In heel Polen vindt men dit gerecht op de menukaart. Ook in Oekraïne, Litouwen en Wit-Rusland en wordt het gegeten. Er zijn oneindig veel varianten: naast regionale verschillen heeft elke familie zijn eigen recept, dat van generatie op generatie wordt doorgegeven. Waar elke Pool het over eens is, is dat het nooit gegeten dient te worden op de dag van bereiding, omdat de smaak pas vanaf de volgende dag goed tot zijn recht komt. Twee dagen wachten is nog beter. Traditioneel wordt bigos in aarden potten bewaard in de kelder en wordt er dagelijks een gedeelte naar behoefte opgewarmd.

Evert van Beilen
vanbeilenbakker@hetnet.nl

1 Familiecamping De Kroon ligt in Łagów, in het westen van Polen op ca. 45 km vanaf de grens Duitsland - Polen bij Frankfurt an der Oder. Deze camping wordt geleid door de Nederlandse familie van Willem de Kroon, de oprichter van deze familiecamping. Zij vinden de echte Hollandse gezelligheid belangrijk en ontvangen u dan ook in een gemoedelijke sfeer met een kopje koffie aan de familietafel.

Deze camping is een goede doortrekcamping, maar ook een geschikte camping voor langer verblijf, zeker voor gezinnen met jonge kinderen. De familie heeft in de camping geïnvesteerd en is nog steeds op zoek naar verbeteringen en uitbreidingen. Het sanitair, ook geschikt voor rolstoelrijders, is toereikend. Voor (jonge) kinderen zijn er veel speelmogelijkheden, zowel binnen als buiten. Een speeltuintje en een zwembadje zijn aanwezig. In de omgeving zijn winkels, restaurantjes, geldautomaten en geldwisselkantoren om Poolse Złoty's te pinnen. Er is ook een meertje in de buurt waar op karpers gevist kan worden.

6

GPS-coördinaten: GPS (deg) N52 17' 46" en E15 14' 47"; GPS (dms) N52.29633 en E15.24660"

2 Camping Malta in het westen van Polen ligt midden in de stad Poznań, dichtbij een diertuin, een regattameer en een recreatieterrein. De camping kent een goed restaurant en beschikt over goede sanitaire voorzieningen.

Er zijn huisjes en kamers te huur. De fluit van een spoortreintje, niet ver van de camping, herinnert u eraan dat een ritje in die trein met de kinderen de moeite waard is. Vanaf de camping is het ca. 15 minuten fietsen om het oude centrum te bereiken.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N52 24' 9" en E16 59' 7"; GPS (dms) N52.40270 en E16.98530"

3 Camping Małe Miasto (de Kleine Stad) is gelegen in een rustige omgeving. De trotse Nederlandse eigenaren Janneke en Rob Hermus hebben kans gezien om in een paar jaar een gemoedelijke, kleinschalige en zeer gastvrije camping op te zetten.

Gezellige plaatsen als Jarocin en Poznań liggen in de directe omgeving. Er is volop gelegenheid tot wandelen en fietsen. Ook kunnen er kano's gehuurd worden. Je wordt naar een opstartplaats 5 km bij de camping vandaan gebracht en na 10 km kanoën weer opgehaald.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N52 4' 10" en E17 20' 29"; GPS (dms) N52.06954 en E17.34149"

4 Camping Wczasy Pod Gruszą is een échte boerencamping (Agroturystica), gelegen in Pyzdry/Lupice tussen twee natuurgebieden in met veel fiets- en vooral wandelmogelijkheden. Een camping voor de echte natuurliefhebber. De eigenaren doen er veel aan om het de kampeerder naar de zin te maken. Mevrouw Teresa heeft in de loop van de tijd door haar contacten Nederlands leren spreken. Zij kookt graag voor de gasten, tegen een kleine vergoeding, en samen eten is toch erg gezellig.

Rondom de boerderij is er altijd wat te doen. Kleinvee is er ook zoals kippen, ganzen, geiten en een kalkoen. Voor de jonge kinderen zijn er speeltoestellen.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N52 7' 5" en E17 41' 45"; GPS (dms) N52.11806 en E17.69611"

5 Camping Wok is een prima camping in het zuidoosten van de stad Warszawa, de hoofdstad van Polen, gelegen op de oostelijke (rechter) rivieroever van de Wisła, ca 15 km ten zuiden van het centrum, is beslist de beste camping van Warszawa! De kleinschaligheid, de goede kwaliteit en de netheid doen veel westerse toeristen voor deze camping kiezen. Reserveren is zeker verstandig. De camping kent goed sanitair, beschikt over een goed wifi-punt en heeft veel speelmogelijkheden voor kleine kinderen. Een aanrader! In het centrum van Warszawa is een bezoek aan de Stare Miasto (oude stad) zeer zeker de moeite waard.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N52 10' 38" en E21 8' 49"; GPS (dms) N52.17740 en E21.14720"

6 Camping Sławskie Centrum is een bruisende camping met veel attracties voor jong en oud, die direct aan het Sława-meer gelegen is en heel veel plaatsen voor caravans, campers en tenten heeft. Ook zijn er huisjes te huur waarvan er enkele zijn aangepast voor gehandicapten. Aan het strand is van alles te huur op het gebied van watersport. Ook is er een kleine strandpromenade met de nodige eettenten en souvenirwinkeltjes.

Het Sława-meer, ook wel de 'Zee van Silesië' genoemd, is 854 ha. groot en ligt in de provincie Lubusz. Jaarlijkse activiteiten in Sława zijn de Triathlon, de Sława-feestdagen, het Summer Rockfestival, enz. Voor de fiets- en wandelliefhebber is er volop gelegenheid.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N51 53' 21" en E16 2' 43"; GPS (dms) N51.88921 en E16.04553"

7 Camping Bumerang is een kleine boerencamping in Polen beter bekend als Agroturystyka. De camping is zeer landelijk gelegen in het dorpje Chlebów, vlakbij en ten noorden van het dorpje Lipce Reymontowskie.

De camping beschikt over een gezellig barretje annex restaurantje. Dit dorp dankt de naam aan de schrijver Reymont. Jaarlijks is er in juli een feestweekend met o.a. volksmuziek ter herinnering aan deze schrijver. Bij de camping is een pension waar het ook goed toeven is. De camping en het pension staan onder zeer vriendelijke en gastvrije leiding.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N51 55' 26" en E19 55' 50"; GPS (dms) N51.92394 en E19.93057"

8 Camping Nad Pilicą in Warka ca. 80 kilometer ten zuiden van Warszawa. De camping heeft enthousiaste en vriendelijke jonge medewerkers, en is zeer gastvrij. Het is een prima uitvalbasis voor een bezoek aan de prachtige stad Warszawa.

Op de camping kun je kano's huren. Je wordt naar de opstapplaats gebracht en weer opgehaald. Ook kun je naar de rivier lopen en daar zwemmen. In de omgeving is het mogelijk om paard te rijden.

Het gebied bestaat voornamelijk uit fruitbomen. Ook de fabriek van het biermerk Warka is hier gevestigd. Een prima camping, een echte aanrader.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N51 46' 48" en E21 11' 10"; GPS (dms) N51.78002 en E21.18625"

9 Camping Olimpijski 117 ligt in Polen in de grote stad Wrocław (vroeger Breslau), dichtbij het Olympisch Stadion dat in 1936 hier gebouwd is. De camping heeft vernieuwde, maar eenvoudige sanitaire voorzieningen in portocabines en beschikt over een ruim veld waar ieder zijn plek mag zoeken.

Veel toeristen komen hier 's zomers om het prachtige stadscentrum te bezichtigen. Een prima en goedkope tramverbinding maakt deze camping tot een goede uitvalsbasis om een bezoek aan de mooie en historische stad te brengen. De stad telt vele kerken, zeker het religieuze centrum op het eiland ten noorden van de oude stadskern. Deze bruisende stad met z'n vele terrassen en uitgaansmogelijkheden is beslist een bezoek waard.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N51 6' 59" en E17 5' 27"; GPS (dms) N51.11640 en E17.09090"

10

10 Camping 140

Camping nr. 140, aan de oostrand van het stadje Suchedniów, is een mooi aangelegde rustige camping, gelegen aan een schilderachtig meer dicht bij het Puszcza Świętokrzyska-oerbos. Zeilboten, waterfietsen en kano's zijn volop te huur op de camping. De stad Suchedniów grenst aan het Suchedniowsko-Oblęgorski landschapspark en het Sieradowicki landschapspark. Een paradijs voor wandelaars.

Suchedniów ligt vlak bij de grote stad Kielce (ruim 200.000 inwoners) met tal van bezienswaardigheden. In de omgeving ligt het middengebergte met bergen tot ruim 1000 meter.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N51 2' 30" en E20 50' 30"; GPS (dms) N51.04189 en E20.84193"

11 **Camping Mirsk** is een rustige en landelijk gelegen camping. De camping is kleinschalig en staat onder Nederlandse leiding. Camping Mirsk ligt in het Sudetengebergte. Er is volop gelegenheid tot wandelen en fietsen. Een prima camping voor de liefhebber van rust en natuur.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 58' 26" en E15 21' 59"; GPS (dms) N50.97399 en E15.36644"

12 **Camping Pod Lasem** ligt in het zuidwesten van Polen. Deze camping ligt in een mooi heuvelachtig landschap, ten noorden van het stadje Bolków. De trotse Poolse eigenaar, die uitstekend Nederlands spreekt, heeft kans gezien om in korte tijd op een mooi plekje een gezellige, klantvriendelijke camping te realiseren. Op de camping is een klein meertje, maar ook een zwembad van 5 bij 10 m en 1,30 m diep. Er is ruimte om te voetballen en beachvolleyballen. Voor de jongere kinderen zijn er op verschillende plaatsen speeltoestellen. De camping bestaat uit verschillende delen met verschillende sferen, zodat de indruk gewekt wordt, dat er een paar kleine campings zijn. Wie van prachtige natuur en rust houdt, heeft het hier naar zijn zin. In het stadje Bolków staat een fraai kasteel, dat voor velen een trekpleister is.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 55' 58" en E16 6' 57"; GPS (dms) N50.93280 en E16.11610"

13 Camping Camp 66 is een ruime en jonge camping in Ściegny (even ten noorden van Karpacz) met een fantastisch uitzicht op de hoogste punt van het Sudetenbergland. Er zijn voldoende plaatsen voor campers en caravans, een groot tentenveld. De camping beschikt over een goed restaurant.

Nabij de camping ligt Śnieżka, oftewel 'de sneeuwtop', het hoogste punt van het Sudetenbergland van 1602 m. De berg ligt op de grens van Polen en Tsjechië. Hier gaat een kabelbaan omhoog.

In Kowary is een miniatuurmuseum met alle kastelen uit de omgeving. In Sobiesów is een middeleeuwse ruïne te bezichtigen. Er is een restaurant met een prachtig panorama.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 47' 36" en E15 46' 11"; GPS (dms) N50.79335 en E15.76983"

14 Camping Wiśniowa Polana 142 is een aantrekkelijke familiecamping in Miłków met een groot volwaardig buitenzwembad van 50 m lang met toezicht. Ook zijn er voor de kinderen ondiepere bassins. De camping is gelegen aan een riviertje, bereikbaar via een hek. Er zijn sportvelden, een barbecueplaats en een plek om te tafeltennissen of te biljarten. In het restaurant kunnen kleine maaltijden en snacks genuttigd worden.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 48' 35" en E15 46' 12" GPS (dms) N50.80984 en E15.77019"

15 Auto-Camping Park 130 is een kleine stadscamping in het zuidwesten van Polen aan de zuidkant van Jelenia Góra. De camping ligt op ca. 10 minuten loopafstand van het gezellige historische centrum. De camping is opgebouwd uit verschillende terrassen, waardoor een bescheiden klim noodzakelijk is. Beneden op het plein is een supermarkt gevestigd. Het Stary Rynek (oude plein) met de vele fraaie geveltjes is het maken van een foto waard. De terrasjes en de eetgelegenheden zijn er om het nog gezelliger te maken. De camping is een uitstekende uitvalsbasis voor een trip naar Tsjechië. Het sanitair is goed. Er zijn moderne kamers in het hotel te huur.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 53' 47" en E15 44' 34"; GPS(dms) N50.89640 en E15.74280"

16 Camping Forteca is een gezellige familiecamping, gelegen rondom een meertje met uitzicht op het Ślęza-massief in het Sudetengebergte. De camping bevindt zich in het dorpje Uciechów, 50 kilometer ten zuiden van de stad Wrocław.

De camping heeft bij het meertje een klein zandstrandje. Er liggen een paar surfplanken en waterfietsen. En er is een kleine sauna. Op de camping is een restaurant met o.a. lokale gerechten. De camping is eigendom van een Nederlander die in enkele jaren tijd er een fantastische camping van gemaakt heeft. Deze camping is een echte aanrader voor wie van een Nederlandse familiecamping houdt!

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 45' 20" en E16 41' 49"; GPS (dms) N50.75579 en E16.69716"

17 Camping nr. 23 in Bąków in het zuidwesten van Polen ligt in het plaatsje Bąków, vlakbij Kluczbork, tussen de steden Wrocław en Częstochowa. De camping is gelegen aan een meertje en een riviertje in een bosrijk gebied. Er zijn veel sport- en speelmogelijkheden, zoals een klimpark, paintbal, volleybal, voetbal, waterfietsen, tafeltennis. Een groot buitenzwembad is aanwezig met toezicht, peuters hebben hun eigen bad. Het sanitair is er goed. Reserveren is verstandig; de camping is regelmatig vol vanwege de zeer gunstige verhouding tussen prijs en kwaliteit. Veel gasten komen regelmatig terug.

Vanaf de camping is een bezoek aan de wereldberoemde bedevaartsplaats Częstochowa de moeite waard. Zie de laatste bladzijden van dit boekje.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 57' 35" en E18 17' 27"; GPS (dms) N50.96000 en E18.29090"

18 Camping Leśny Dwór ligt in het Uilengebergte in het zuidwesten van Polen. Op deze gezinscamping ben je dicht bij de natuur. Alle nodige elektriciteits- en wateraansluitingen zijn aanwezig, ook voor tentkampeers. Er is voldoende ruimte op verschillende terrassen voor campers, caravans en tenten. Er is in het landhuis de beschikking over comfortabel sanitair, een zelfvoorzienende keuken en een mooie biljart- en speelkamer. De camping heeft een zwembad (8 x 6 m), een peuterbad voor de kinderen en een kleine speeltuin. Er is een kampvuurplaats met houten banken en tafels. U kunt gratis een houtskoolgrill gebruiken.

In het vegetarisch-veganistisch café biedt men o.a. een ontbijt, een warme dagschotel, zelfgebakken taarten en ijscoupes. De maaltijden moeten wel ruim van te voren besteld worden. Deze terrassencamping ligt in een bosrijke en bergachtige omgeving. Voor wie van rust, bos, bergen en kleinschaligheid houdt, is deze camping een absolute aanrader!

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 35' 38" en E16 34' 42"; GPS (dms) N50.59390 en E16.57840"

19 Camping Polanica Zdrój 169 ligt in het zuidwesten van Polen, dichtbij de Tsjechische grens. De camping beschikt over voldoende ruimte voor elke vorm van kamperen. Er zijn ook huisjes te huur. Er wordt flink geïnvesteerd (2022) om de camping te vernieuwen. De omgeving staat bekend om de kuuroorden. In Polanica Zdrój zijn meerdere wellnesscentra. De omgeving nodigt uit tot het maken van uitstapjes en bos- en bergwandelingen. Voor jonge kinderen is er een 'funpark' op ca. 500 m. van de camping.

GPS-coördinaten: GPS deg) N50 24' 19" en E16 31' 1"; GPS (dms) N50.40530 en E16.51710"

20 Camping Na stoku twierdzy is een rustige camping en ligt in Kłodzko, één van de oudste steden in Silezië. De naam betekent: op de helling van het fort. Deze stad is in de 10e eeuw ontstaan als de Tsjechische vesting Kłodsko op de route van Praag naar Wrocław. In de Tweede Wereldoorlog was er een werkkamp voor o.a. Russen en Fransen. Lekker ontspannen, uitgaan en genieten van cultuur en natuur. Het kan allemaal in Kłodzko.

15

GPS-coördinaten: GPS(deg) N50 26' 59" en E16 39' 12"; GPS (dms) N50.44974 en E16.65356"

21 Camping 215 Katowice in het zuiden van Polen ligt dichtbij een snelweg aan de zuidoostkant van de industriestad Katowice. De camping heeft goed sanitair en heeft voldoende speel- en sportmogelijkheden voor kinderen. Er is een zwembad van 10 x 15 m met toezicht.

De camping ligt vlakbij een meer. Aan de overkant van de weg bevinden zich enkele goede restaurants. Vanaf deze camping is het concentratiekamp Auschwitz en de bedevaartsplaats Chęstochowa prima te bezoeken. Zie de laatste bladzijden van dit boekje.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 14' 35" en E19 2' 54"; GPS (dms) N50.24330 en E19.04840"

22 Camping Clepardia ligt in het noorden van Kraków. De camping heeft een internationaal karakter, mensen uit alle delen van Europa ontmoeten elkaar. De camping is van alle gemakken voorzien.

De gastvrije eigenaar van deze camping streeft ernaar het de kampeerders naar de zin te maken. Er mag bijvoorbeeld gratis van de wasmachines gebruik gemaakt worden. Voor jonge kinderen zijn er enkele speeltoestellen. Er zijn enkele huisjes te huur. Reserveren hiervoor is zinvol.

Vanaf de camping is met de fiets of per bus in 20 minuten het centrum van Kraków te bereiken. In het oude centrum is zeer veel te zien. De stad bezit een fraaie lakenhal midden op het centrale oude plein, het Stary Rynek. De vele kerken zijn meestal open voor het publiek en bieden veel pracht en praal. De gevels van de huizen op het Stary Rynek zijn de moeite waard om te bekijken. In het zuidelijk deel van het centrum is kasteel Wawel zeer de moeite waard, ook de voormalige Joodse wijk Kazimierz, waar de aangrijpende film Schindlers List is opgenomen. Vanaf deze camping zijn concentratiekamp Auschwitz en de zoutmijnen van Wieliczka prima te bezoeken. Zie de laatste bladzijden van dit boekje.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 5' 42" en E19 56' 28"; GPS (dms) N50.09510 en E19.94120"

23 Camping Smok ligt aan de westkant van de historische stad Kraków, in het zuiden van Polen. De camping heeft keurig sanitair, biedt aan veel toeristen een kampeerplek op de beide terrassen. Het bovenste terras is goed geschikt voor tenten en kleinere caravans. Als het boven vol is, kunnen beneden nog voldoende caravans en campers staan.

De verbinding met het centrum van de stad is uitstekend. Per bus, 200 meter van de camping, bent u in een kwartier in het oude centrum waar zeer veel te zien is. De stad bezit een fraaie lakenhal midden op het oude plein, het Stary Rynek. De gevels van de huizen zijn er de moeite waard om te bekijken. De vele kerken zijn meestal open voor het publiek en bieden veel pracht en praal.

Vanaf deze camping zijn concentratiekamp Auschwitz en de zoutmijnen van Wieliczka prima te bezoeken. Zie de laatste bladzijden van dit boekje.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N50 2' 48" en E19 52' 52"; GPS (dms) N50.04690 en E19.88120"

24 Camping 99 Beskid ligt in het zuiden van Polen, dichtbij de Tsjechische en Slowaakse grens. De terrassencamping ligt tegen de bergen aan in het stadje Bielsko-Biała en biedt ruime plaatsen, de grond is steenachtig, dus ook prima voor campers. Het sanitair is prima. Er is een klein zwembad van ca 3 x 6 meter.

De camping vormt een prima uitvalsbasis voor bergwandelingen en excursies naar Tsjechië en Slowakije. Vanaf deze camping is het concentratiekamp Auschwitz prima te bezoeken. Zie de laatste bladzijden van dit boekje.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N49 46' 53" en E19 1' 22"; GPS (dms) N49.78160 en E19.02300"

25 Camping Ondrasek ligt in het zuiden van Polen, dichtbij de Tsjechische en Slowaakse grens. De camping ligt tegen de bergen aan in het stadje Bielsko-Biala en biedt ruime plaatsen voor campers en caravans op een groot grasveld. Ook voor kampeerders met een tent is dit een prima camping. Direct naast de camping is een mooi speel- en recreatiegebied en een jeugdverkeerspark. De camping vormt een prima uitvalsbasis voor bergwandelingen en excursies naar Tsjechië en Slowakije. Vanaf deze camping is Oświęcim, beter bekend als Auschwitz, prima te bezoeken. Zie de laatste bladzijden van dit boekje.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N49 46' 46" en E19 3' 12"; GPS (dms) N49.77950 en E19.05360"

26 Camping Nad Jeziorem Żywieckim is een zeer basale en eenvoudige camping in Pietrzykowice/Żywiec. De meer dan enthousiaste eigenaar is druk bezig met het opbouwen van zijn camping die op dit moment (2022) nog beperkt sanitair heeft. De camping ligt aan het Żywiecmeer. Bij de ingang van de camping ligt een dijk van ca. 7 m hoog. Via een steenen trap tegen de dijk kom je bij het meer.

Er is volop gelegenheid voor watersporten, zoals zwemmen, surfen, waterfietsen en zeilen. Benodigdheden zijn te huur. Ook de visser kan hier volop genieten. Żywiec is een kleine stad gelegen in het Beskidgebied, voorlopers van de hoge Tatra. Dagtochten naar Auschwitz en Kraków behoren tot de mogelijkheden. Zie de laatste bladzijden van dit boekje.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N49 43' 5" en E19 10' 50"; GPS (dms) N49.71825 en E19.18060"

27 Hotel & Camping Jazy ligt in het Beskidgebied. Het is een kleine, goed verzorgde camping. De nieuwe enthousiaste eigenaars hebben plannen om de camping nog verder te verbeteren en uit te breiden. Vlak naast de camping, ca. 50 m, stroomt een riviertje.

Maków Podhalański is zeer rijk aan cultuur en folklore. Een bezoek aan de Kościół parafialny (kerk uit de 17e eeuw) is zeer de moeite waard. Vanaf deze camping zijn het concentratiekamp Auschwitz en de wereldberoemde zoutmijnen van Wieliczka goed te bezoeken. Zie de laatste drie bladzijden van dit boekje. In de naaste omgeving ligt de stad Wadowice. Dit is de geboortestad van Paus Johannes Paulus II. Hier staat zijn geboortehuis dat nu een museum is.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N49 43' 16" en E19 41' 30"; GPS (dms) N49.72137 en E19.69179"

28 Camping Pod Krokwią is een grote camping in het zuiden van het door toeristen overbevolkte Zakopane. De camping beschikt over voldoende plaatsen voor zowel tentkampeers als mensen die per caravan of camper hun vakantie doorbrengen. Het terrein heeft een steenachtige bodem en ligt in een bosrijk gebied. Er is goed en schoon sanitair aanwezig. De camping ligt dichtbij het Tatrzański natuurgebied en is ca. 2 kilometer van het centrum van de stad verwijderd. Wie van echte bergen houdt, kan hier in het Tatragebied zijn hart ophalen. 's Winters zijn hier volop mogelijkheden om een echte wintersportvakantie door te brengen. De skipiste ligt op een steenworp afstand. Het toiletgebouw is 's winters verwarmd. Er is een schaatshal in de nabijheid van de camping.

19

GPS-coördinaten: GPS (deg) N49 16' 58" en E19 58' 0"; GPS (dms) N49.28280 en E19.96690"

29 Camping Ustup is een kleine, eenvoudige, maar zeer propere en rustige camping nabij het centrum van Zakopane.

Bus en supermarkt zijn op loopafstand van de camping. Een prima camping voor de liefhebber van wandeltochten in het Tatragebergte.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N49 19' 23" en E19 59' 9"; GPS (dms) N49.32333 en E19.98593"

30 Camping/Hotel Harenda ligt in het Tatragebergte in Polen. Deze rustige camping ligt aan de noordkant van de toeristische wintersportplaats Zakopane. De camping ligt pal tegen de bergen aan op een glooiend stuk terrein bij een riviertje.

Het sanitair is redelijk. Vanaf de camping bent u in enkele minuten in het drukbezochte en toeristische centrum van de stad Zakopane, waar je 's zomers 'over de koppen kunt lopen'. De vele restaurants en souvenirwinkels maken het moeilijk een keuze te maken. Een prima camping voor de liefhebber van wandeltochten in het Tatragebergte.

GPS-coördinaten: GPS (deg) N49 19' 26" en E19 59' 3"; GPS (dms) N49.32400 en E19.98430"

31 Camping Polana Sosny is een goede, kleinschalige camping in het Pieninski natuurpark. De camping ligt aan de rivier de Dunajec waar vlottentochten worden georganiseerd.

Op de camping zijn kano's te huur. Je kunt ook naar een opstapplaats gebracht en later weer opgehaald worden. Ook is de camping zeer geschikt voor wintersport met de skipiste tegenover de camping. Een uitstapje naar Slowakije behoort tot de mogelijkheden, omdat de camping aan de grens ligt.

GPS-coördinaten: GPS(deg) N49 24' 31" en E20 20' 1"; GPS (dms) N49.40874 en E20.33363"

bezienswaardigheden

Het gaat te ver en het is onmogelijk een volledige opsomming te maken van de bezienswaardigheden. Bovendien kan wat de één boeiend vindt om te zien voor een ander oninteressant zijn. In onderstaande lijst zijn bezienswaardigheden vermeld waardoor je wellicht op een idee komt iets te gaan bekijken of te doen.

01 Oude historische stadskern in **Warszawa**, de Stare Miasto (oude stad), voor 90% in de Tweede Wereldoorlog verwoest en in 50-60 jaar tijd steen voor steen weer geheel opgebouwd met de oorspronkelijke stenen. Dit oude centrum van Warschau is beslist een bezoek waard. De vele kerken zijn vaak open en bieden een goede kans iets van de katholieke Poolse sfeer te proeven.

02 Barbakan **Warszawa**. De in 1540 gebouwde barbakan, een deel van de oude stadsmuur, is een halfronde versterkte buitenpost in de stad en een van de weinige overblijfselen van het complexe netwerk van historische vestingwerken die ooit de stad omsingelden. Het bouwwerk ligt tussen de oude en nieuwe stad en is een belangrijke toeristische attractie.

03 De Johannes de Doperkerk in **Warszawa** is een van de belangrijkste Poolse kerken. Hier vonden belangrijke historische gebeurtenissen plaats zoals kroningen, koninklijke huwelijken en uitvaarten. Slechts een klein deel van de kerk overleefde de Tweede Wereldoorlog. Vele jaren na de oorlog zijn besteed om de kerk weer op te bouwen. De gotische voorgevel is geheel in oorspronkelijke stijl gerestaureerd. In de grafkelders liggen hertogen, aartsbisschoppen, de laatste Poolse koning Stanisław August Poniatowski, de eerste Poolse president Gabriel Narutowicz, nobelprijswinnaar Henryk Sienkiewicz en staatsman en componist Ignacy Jan Paderewski. Van juli tot september vinden hier orgelconcerten plaats.

04 **Kraków**, waar ook van alles te bezichtigen is. De stad bezit een fraaie lakenhal midden op het plein. De talrijke kerken zijn meestal open voor het publiek en bieden veel pracht en praal. De gevels van de huizen op het Stary Rynek (oude plein) zijn de moeite waard om te bekijken. In het zuidelijk deel van het centrum is kasteel Wawel zeer de moeite waard, ook de voormalige Joodse wijk Kazimierz, waar de aangrijpende film Schindlers List is opgenomen.

○5 Lakenhal in **Kraków**. Sukiennice is de lakenhal zich bevindt op het centrale plein Rynek Główny. In de middeleeuwen was het een centrum voor internationale handel. Er werden zijde, specerijen, was en leer uit het Oosten verkocht en de exportproducten textiel, lood en zout uit de Wieliczka-zoutmijn. Tegenwoordig bestaat de lakenhal vooral uit een groot aantal souvenirwinkeltjes, waar barnsteen, sieraden en ambachtelijke producten verkocht.

○6 De Mariakerk in **Kraków** is een gotische kerk aan de noordoostelijke rand van de Grote Markt. De kerk heeft een gedetailleerd interieur en staat vooral bekend om het hoogaltaar van Veit Stoss. De Mariakerk is vanwege de grote hoeveelheid kunstschaten zonder meer een van de belangrijkste bezienswaardigheden van Kraków. Sinds 1962 mag de Mariakerk zich een basiliek noemen.

De Mariakerk heeft twee torens. De noordelijke toren, de zogenaamde Hejnałtoren, is met 81 meter de hoogste van de twee en heeft een laatgotische spits als afsluiting. Om de spits hangt een vergulde kroon uit 1666. De zuidelijke toren is met 69 meter minder hoog en heeft een renaissance-bekroning. In deze toren hangt het vierstemmige middeleeuwse klokkenspel. Volgens een legende zouden de torens door twee elkaar beconcurrerende broers gebouwd zijn. Terwijl de ene broer de toren voltooide en de andere broer nog met de bouw bezig was, stak de ene broer de andere dood uit angst dat zijn toren in hoogte zou worden overtroffen door de nog in aanbouw zijnde toren. Het mes waarmee de moord werd gepleegd is tegenwoordig nog in de lakenhal te zien.

Vanaf een hoogte van circa 54 meter wordt sinds de 14e eeuw door een brandweerman elk vol uur een korte, niet voltooide melodie geblazen: de Hejnał.

Het verhaal gaat dat in 1241 een torenwachter vanaf de noordelijke toren van de kerk de vijandelijke Tataren zag komen. Hij wilde zijn stadsgenoten waarschuwen en speelde op zijn trompet. Zijn trompetspel werd plotseling afgebroken omdat hij geraakt werd door een pijl in zijn hals. De stadspoorten konden nog op tijd afgesloten worden waardoor de stad veilig is gebleven. Ter herinnering aan deze gebeurtenis wordt nog altijd de afgebroken melodie elk uur gespeeld. Sinds 1927 wordt het signaal door Radio Kraków om 12 uur uitgezonden. Het betreft de oudste onafgebroken muziekuitzending ter wereld!

○7 De zoutmijnen van **Wieliczka** zijn beslist een bezoek waard.

○8 **Oświęcim**, beter bekend als **Auschwitz**, is het beruchtste concentratiekamp uit de Tweede Wereldoorlog. Het concentratiekamp is thans een gratis staatsmuseum, maar de parkeerplaats moet wel betaald worden. Het kamp bestaat uit twee delen, Auschwitz I en II, op ca. 2 km afstand van elkaar gelegen. Wie geïnteresseerd is in de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog zal dit zeker willen zien. Wat men daar te zien krijgt, is voor veel mensen schokkend.

○9 Concentratiekamp Groß-Rosen **Rogoznica**.

○10 In de wereldberoemde bedevaartsplaats **Chęstochowa** bevindt zich het oude klooster Jasna Góra met de wonderbaarlijke icoon van de Zwarte Madonna van Chęstochowa, de zogenaamde 'Koningin van Polen', het grootste Maria-heiligdom in Centraal-Europa, dat ook het meest waardevolle nationale heiligdom van Polen is en wordt bezocht door ongeveer 3 tot 4 miljoen gelovigen per jaar. Vooral de eerste 14 dagen van augustus kunt u er in de stad topdrukte verwachten in verband met de nationale feestdag Mariahemelvaart op 15 augustus. Voor kerkkliefhebbers zeker de moeite waard een keer gezien te hebben.

○11 kasteel **Bolków**.

○12 Middeleeuwse kasteelruïne in **Uraz**, gebouwd in de 14e eeuw met een unieke driehoekige vorm.

○13 **Wrocław**, historische stad, heette vroeger in de Duitse tijd Breslau.

- 14 **Jelenia Góra**, historische stad.
- 15 Karkonosza museum in **Jelenia Góra**, waarin oude tradities en een uitgebreide collectie artistiek glas te zien zijn.
- 16 Militair museum **Jelenia Góra**, bevattende veel Russische militaire voertuigen uit Wo II.
- 17 De stuwdam met waterkrachtcentrales en de oude treintunnels door de bergen van **Pilchowice**, enkele kilometers ten noordwesten van Jelenia Góra.
- 18 Karkonoski Nationaal Park van ruim 5.500 hectare.
- 19 Houten romaanse kerk Wang in **Karpacz**, in 1842 van Noorwegen gekocht. In deze chineesachtige pagode worden kerkdiensten in het Duits gehouden.
- 20 Sprookjespark Bajek in **Karpacz** met een grote speeltuin.
- 21 Speelgoedmuseum Zabawek in **Karpacz**.
- 22 **Karpacz** heeft een luxe subtropisch zwemparadijs in Hotel Gołębiowski.
- 23 De Śnieżka, de sneeuwtop, de hoogste top van het Sudetenbergland, te bezoeken door in **Karpacz** met een stoeltjeslift naar boven te gaan.
- 24 Miniatuurpark **Kowary**, waar op schaal 1:25 paleizen, kerken en oude stadscentra van Silezië zijn nagebouwd.
- 25 Een 700 jaar oude Uranium Berggroeve in **Kowary**, bestaande uit een gangenstelsel van 20 tunnels, waar ooit Sovjet A-bommen werden geproduceerd.
- 26 Dinopark, fantasiepark **Szklarska Poreba**, speciaal voor (kleine) kinderen.
- 27 Kleinschalig LEGO-museum met winkel in **Szklarska Poreba**.
- 28 Mineralenmuseum **Szklarska Poreba** met winkel.
- 29 Geopark **Mirsk**, een oude ondergrondse mijnroute, voor publiek te bezichtigen.
- 30 Het meer van **Leśna**.
- 31 Het 14^e eeuwse kasteel Czocha bij het plaatsje **Leśna**.
- 32 Kabelbaan **Swieradów-Zdrój** waarmee je omhoog kunt tot een hoogte van 1060 m.
- 33 In het Interferie Aqua Sport Hotel in **Swieradów-Zdrój** is een waterpark met zwembaden en glijbanen.
- 34 Stare Miasto in **Poznań**.
- 35 **Poznań**, muziekinstrumentenmuseum. Ca. 2500 muziekinstrumenten uit alle tijden en hoeken van de wereld. Een grote collectie violen, waaronder 2 exemplaren uit de vioolschool in Cremona, gebouwd door vader en zoon Amati. Voorts een grote collectie uit Tibet, 18e eeuwse trombones, een aantal piano's en harpen, jukeboxes en grammofoons.
- 36 **Wilanów**, Barokpaleis met geometrisch wandelpark à la Versailles (1682), Engels landschapspark (ca. 1800) en kunstmuseum.

○37 Joodse bedevaartsplaats, synagoge, Joodse begraafplaats in **Góra Kalwaria**.

○38 Joodse begraafplaats in **Łódź**, de grootste in Europa met een oppervlakte van 42 ha. In 1892 geopend met ca. 250.000 graven. Er zijn nog ca. 180.000 matseva's (Joodse grafstenen), vele familiegraven.

○39 Het Poolse 'Carcassonne', vestingstad **Szydłów**, enkele km ten oosten van Chmielnik.

○40 Stoomtreinmuseum in **Wolsztyn**. Geweldig plek voor spoorwegen liefhebbers. Geweldig om nog de stoomtrein over het hoofdspoor te zien rijden! Een bezoek in de eerste week van mei, als er diverse activiteiten met oude stoomlocomotieven uit Europa plaatsvinden (diverse soorten wedstrijden met de verschillende locomotieven). Echt de moeite waard! Ook in het centrum van Wolsztyn is er dan van alles te beleven.

○41 De keramiektfabrieken van **Bolesławiec** met winkeltjes waar het Poolse keramiek kan worden gekocht.

